

28 de gener del 2006.

Pàgina 1 de 4

1. OBJECTE.

Establir criteris comuns per definir determinades tasques relacionades amb la conducció dels trens i el control i regulació de les circulacions ferroviàries a l'àmbit de les activitats de modelisme ferroviari tripulat.

2. ABAST.

La present norma afecta a tot el personal que pugui conduir trens o desenvolupar tasques de circulació a les instal·lacions de ferrocarrils de modelisme tripulat d'ample de via de 5, 7 1/4 i 10 polzades.

3. CONSIDERACIONS PRÈVIES.

3.1. El contingut de la present norma és únicament informatiu, en tant que les relacions de cada entitat amb els seus socis es regulen únicament a través dels estatuts de l'associació i els seus reglaments de règim interior.

3.2. Com a activitat de lleure, la pràctica del modelisme ferroviari tripulat està promoguda per entitats sense ànim de lucre i realitzada voluntàriament pels seus socis sense cap retribució a canvi. No es tracta d'una relació laboral.

3.3. Dins aquest context, caldrà tenir present que el col·lectiu d'aficionats/des es caracteritza pels següents trets:

- a) El formen persones de totes les edats i condicions.
- b) La seva formació i qualificació és molt diversa.
- c) És habitual trobar-se amb menors d'edat i de nens/es que hi col·laboren o participen.
- d) Contínuament apareix gent nova o que hi participa esporàdicament.
- e) També, terceres persones poden participar o col·laborar en aquestes activitats encara que no siguin membres de l'entitat que les promou (familiars no socis, participants a trobades...).

4. DEFINICIONS.

Als efectes de la present norma, s'entendrà per:

4.1. **Agent.**- Qualsevol persona que disposa d'autorització per conduir trens o fer tasques de control, regulació i vigilància de les circulacions ferroviàries.

4.2. **Maquinista.**- Qualsevol persona que disposa d'autorització per conduir trens.

4.3. **Agent d'acompanyament.**- Qualsevol persona autoritzada per ajudar el maquinista en determinades tasques de vigilància del tren.

4.4. **Agent de circulació.**- Qualsevol persona que disposa d'autorització per fer tasques de regulació de les circulacions ferroviàries

4.5. **Cap d'estació.**- Agent designat per a encarregar-se del funcionament d'una estació.

4.6. **Cap de circulació.**- Persona designada per coordinar l'activitat de tota la instal·lació o circuit.

4.7. **Nivell d'autorització.**- Indicació addicional que especifica per a cada tipus d'agent l'abast de l'autorització concedida.

4.8. **Instructor.**- Agent designat per a formar altres agents en una determinada tasca o activitat.

- 4.9. **Agent en pràctiques.**- Qualsevol agent autoritzat a realitzar una determinada tasca o activitat sota la tutela d'un instructor o d'un altre agent.
- 4.10. **Personal de tracció.**- El col·lectiu format pels maquinistes i agents d'acompanyament (si n'hi ha).
- 4.11. **Personal de circulació.**- El col·lectiu format pels agents de circulació, caps d'estació (si n'hi ha) i el cap de circulació.

5. MAQUINISTES.

- 5.1. D'acord amb la Llei sobre Trànsit, Circulació de Vehicles a Motor i Seguretat Vial (RD. 339/190, de 2 de març), el maquinista és el conductor d'un vehicle (una locomotora o un tren), en tant que comanda la seva marxa. i n'és el seu responsable. En conseqüència, està obligat a respectar les següents normes generals:
- Estar a tot moment en condicions de controlar el vehicle (locomotora o tren) que estigui conduït.
  - En aproximar-se a d'altres usuaris de la instal·lació o circuit i el seu entorn (altres trens parats o en circulació, persones...), adoptar totes les mesures que calgui per la seguretat d'aquests mateixos, especialment quan es tracti de nens, gent gran, cecs o discapacitats en general.
  - Mantenir la seva pròpia llibertat de moviments, el camp necessari de visió i l'atenció permanent a la conducció, per tal de garantir la seva pròpia seguretat, la dels altres ocupants del tren i la dels altres usuaris de la instal·lació o circuit i el seu entorn.
  - Asseure's en posició adequada i tenir cura que els passatgers, si en duu, també ho facin.
  - Obeir tots els senyals, molt especialment les indicacions dels agents de circulació, o les de l'agent d'acompanyament, si en duu.
  - No emprendre la marxa o aturar el tren si denota deficiències del material o del comportament dels viatgers.
- 5.2. Durant la conducció, el maquinista serà també responsable de les anomalies i accidents deguts a excessos de velocitat i negligència en el servei. S'haurà de tenir en consideració que, a més de les sancions que l'entitat gestora de la instal·lació o circuit li pogués imposar, podrien haver-hi responsabilitats judicials, d'acord amb la legislació vigent.

5.3. Si, a més es condueix una locomotora de vapor:

- A més de la conducció estricta, els maquinistes de locomotores de vapor són els encarregats de vigilar el funcionament de la caldera de la locomotora en servei al seu càrrec.
- Per això, hauran de vigilar constantment l'estat de funcionament de la caldera i seran conscients dels riscos que pot comportar una falsa maniobra dels seus comandaments, de la mateixa forma que han de ser-ho respecte un manteniment defectuós o una conducció incorrecta o negligent.

6. AGENTS D'ACOMPANYAMENT.

- 6.1. Als trens de passatgers, aquesta persona pot ser útil en alguns casos per tal de donar suport al maquinista. En altres casos, serà únicament una opció més de joc.
- 6.2. Quan es compti amb la presència d'un agent d'acompanyament, les seves funcions seran:
- Vigilar el correcte comportament dels passatgers i del material.
  - En absència d'un agent de circulació, indicar al maquinista que el tren ja està llest per iniciar la marxa
  - En cas d'alguna incidència, donar un senyal acústic d'atenció al maquinista, perquè prengui les mesures que estimi oportunes.

- d) Ajudar al maquinista en la formació dels trens i en les maniobres.
- 6.3. La presència d'un agent d'acompanyament no eximeix al maquinista de les seves responsabilitats bàsiques, exposades a l'apartat 5 de la present norma.
- 6.4. Observi's que, dins el context de la present norma, l'absència d'agents d'acompanyament no suposa cap manca de seguretat per a les circulacions ferroviàries, ja que sempre és el maquinista qui pren les decisions finals.

7. AGENTS DE CIRCULACIÓ.

7.1. Cal distingir entre:

- a) Activitats en què la presència permanent d'agents de circulació és necessària per garantir la seguretat de la marxa dels trens.
- b) Activitats en què la presència d'agents de circulació no té més motiu que el de ser una opció més de joc.

7.2. Per tant, n'hi ha casos en què no és possible circular sense l'ajut dels agents de circulació. I, en canvi, n'hi ha d'altres que amb l'única presència dels maquinistes ja n'hi ha prou per garantir la seguretat de les circulacions.

7.3. En tot cas, la presència activa d'agents de circulació no eximeix al maquinista de les seves responsabilitats bàsiques, les quals ja han estat exposades a l'apartat 5 de la present norma.

7.4. Les funcions dels agents de circulació són:

- a) Tenir cura dels aparells de via, senyals, etc., que tingui encomanats
- b) Presentar als trens els senyals que correspongui a cada cas, d'acord amb el servei que tingui encomanat.
- c) Notificar qualsevol incidència a qui correspongui.

7.5. L'agent de circulació està obligat a respectar les següents normes generals:

- a) Prestar atenció permanent a la feina que tingui encomanada.
- b) Manipular els senyals, agulles i aparells de via amb la suficient antelació al pas del tren.
- c) Fer senyals manuals, amb prou claredat i des de lloc visible, de forma que el maquinista les pugui interpretar inequívocament amb la suficient antelació.
- d) Als passos a nivell o a les proximitats de la via, tenir cura que els altres usuaris de l'entorn de la instal·lació o circuit no interfereixin el servei o posin en perill la seguretat de les circulacions.

7.6. Si, per qualsevol raó, el servei s'hagués organitzat jeràrquicament, l'agent de circulació acceptarà i seguirà les indicacions dels seus superiors assignats.

8. CAP D'ESTACIÓ.

- 8.1. Quan la presència permanent d'agents de circulació sigui necessària, es recomana que cada estació oberta al servei compti amb el seu cap d'estació, qui s'encarregarà de realitzar o supervisar tots els moviments d'entrada, sortida i maniobres dels trens que en aquell punt es facin.
- 8.2. El cap d'estació coordina totes les accions dels altres agents de circulació amb què pugués comptar l'estació.
- 8.3. Les altres funcions i obligacions del cap d'estació seran les mateixes de qualsevol altre agent de circulació.

9. CAP DE CIRCULACIÓ.

- 9.1. Es recomana que a totes les activitats de modelisme ferroviari tripulat hi hagi sempre un cap de circulació assignat.

9.2. Les funcions del cap de circulació són:

- a) Coordinar l'equip de persones que col·laboren en l'activitat.
- b) Autoritzar o denegar la circulació de locomotores i trens.
- c) Regular el funcionament de tota la instal·lació o circuit.
- d) Atendre les incidències.

10. NIVELLS D'AUTORITZACIÓ.

Les autoritzacions de maquinista, agent d'acompanyament i d'agent de circulació no tenen perquè ser d'abast il·limitat. Es recomana establir nivells d'autorització que s'adaptin a la varietat d'edats i capacitació de les persones que hi col·laboren, i també a la diversitat de vehicles i instal·lacions existents.

11. FORMACIÓ DEL PERSONAL DE TRACCIÓ I CIRCULACIÓ.

11.1. Com a mínim, el personal de tracció i circulació ha de ser coneixedor del codi de senyals emprat a la instal·lació o circuit on participa habitualment, a fi i efecte que els senyals puguin ser obeïts.

11.2. Depenent de la complexitat dels vehicles, dels sistemes d'enclavament disponibles i les característiques d'operació de cada instal·lació o circuit, podrà ser necessari nomenar **instructors** que s'encarreguin de formar **agents en pràctiques** per a una tasca determinada (per exemple, conducció de locomotores de vapor).

12. PARTICIPACIÓ EN TROBADES I VISITES D'AFICIONATS A ALTRES INSTAL·LACIONS O CIRCUITS.

12.1. Per la pròpia responsabilitat legal que assumeix l'entitat amfitriona, és convenient que aquesta es reservi el dret d'admetre o denegar la col·laboració de membres d'altres entitats, tant en tasques de conducció com de circulació.

12.2. Com a mínim, tots els participants o visitants que col·laborin en tasques de conducció o de circulació, hauran de ser informats dels senyals que s'utilitzen a la instal·lació o circuit que es visita, per tal de garantir que els senyals puguin ser obeïts per tothom.

12.3. Un procediment d'homologació prèvia del personal visitant que vulgui fer tasques de conducció o circulació pot ser la solució més adient per als casos més complexos.